

Č.j.: 932/2024-NBÚ/07
Sp. zn.: 07 - 3537/2024

Praha 1. února 2024
Počet listů: 0

Kancelář prezidenta republiky
Pražský hrad
119 08 Praha 1

datová schránka: 9hjaih

ROZHODNUTÍ

V souladu s ustanovením § 152 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“), jsem na základě návrhu rozkladové komise ustavené podle § 152 odst. 3 správního řádu rozhodl o rozkladu, který podala **Česká republika – Kancelář prezidenta republiky**, Pražský hrad, 119 08 Praha 1, IČO: 48136000 (dále jen „účastník řízení“), proti rozhodnutí Národního bezpečnostního úřadu ze dne 27. listopadu 2023, č.j. 9116/2023-NBÚ/80, podle něhož byl účastník řízení shledán vinným ze spáchání přestupku podle § 153 odst. 1 písm. g) zákona č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“),

takto:

Rozklad proti rozhodnutí Národního bezpečnostního úřadu ze dne 27. listopadu 2023, č.j. 9116/2023-NBÚ/80 (dále též „rozhodnutí o přestupku“ či „napadené rozhodnutí“) se dle § 152 odst. 6 písm. b) správního řádu

zamítá a napadené rozhodnutí se potvrzuje.

O d ů v o d n ě n í

I.

Vymezení věci a průběh řízení před správním orgánem I. stupně

Národní bezpečnostní úřad (dále „Úřad“ či „správní orgán“), jako správní orgán příslušný podle § 156 a § 137 písm. i) zákona k projednání přestupků a k uložení sankce za nedodržení povinností stanovených zákonem, po řízení provedeném podle zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o přestupcích“), a podle správního řádu dne 27. listopadu 2023, pod č.j. 9116/2023-NBÚ/80 rozhodl o tom, že účastník řízení je vinen ze spáchání přestupku

podle § 153 odst. 1 písm. g) zákona, jehož se dopustil tím, že jako původce vyznačil dne 27. června 2022 stupeň utajení „Tajné“ na dokumentech původně evidovaných pod č.j. T15/2022-OST-OLP a T16/2022-OST-OLP, aniž by byly informace v nich obsažené uvedeny v seznamu utajovaných informací, a aniž by jejich vyzrazení nebo zneužití mohlo způsobit vážnou újmu zájmu České republiky, a dále tím, že jako původce vyznačil dne 27. června 2022 stupeň utajení „Tajné“ na dokumentu původně evidovaném pod č.j. T14/2022-OST-OLP, aniž by vyzrazení nebo zneužití informací v tomto dokumentu obsažených mohlo způsobit vážnou újmu zájmu České republiky.

Předmětným rozhodnutím byla účastníku řízení za spáchání uvedeného přestupku podle § 153 odst. 2 písm. a) zákona uložena pokuta ve výši 30.000,- Kč a rovněž mu byla podle § 95 odst. 1 zákona o přestupcích stanovena povinnost nahradit náklady tohoto správního řízení ve výši 1.000,- Kč, přičemž způsob úhrady a splatnost jsou v rozhodnutí o přestupku popsány.

Na základě informací uveřejněných v článku ze dne 3. února 2023 na adrese www.seznamzpravy.cz pod názvem „Hrad utajil Zemanův dopis, který měl zajistit beztrestnost Mynářovi“, které vyvolaly podezření o možném spáchání přestupku, provedl Úřad úkony před zahájením řízení o přestupku (dále též „správní řízení“). Z obsahu předmětného článku totiž vyplynulo, že prezident republiky Miloš Zeman měl požádat předsedu vlády ČR o kontrasignaci abolice, přičemž dokumenty související s předmětnou žádostí nebyly poskytnuty na základě žádosti o poskytnutí informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, s odůvodněním, že se jedná o utajované dokumenty stupně utajení „Tajné“, evidované pod č.j. T15/2022-OST-OLP a T16/2022-OST-OLP.

Úřad ke svým výzvám k podání vysvětlení a zodpovězení otázek obdržel reakci dnes již bývalé bezpečnostní ředitelky účastníka řízení *[redacted]*, dále pak odpověď současné bezpečnostní ředitelky účastníka řízení *[redacted]*, a rovněž vyjádření bezpečnostního ředitele Úřadu vlády ČR *[redacted]*.

Úřad vyhodnotil zjištěné skutečnosti a na základě úkonů před zahájením správního řízení dospěl k závěru, že mohla být naplněna skutková podstata přestupku podle § 153 odst. 1 písm. g) zákona.

Dne 24. srpna 2023 proto Úřad oznámil účastníku řízení zahájení přestupkového řízení o přestupku podle § 153 odst. 1 písm. g) zákona, kterého se účastník řízení mohl dopustit tím, že jako původce vyznačil stupeň utajení „Tajné“ na dokumentech evidovaných pod č.j. T15/2022-OST-OLP a T16/2022-OST-OLP, aniž by byly informace v nich obsažené uvedeny v seznamu utajovaných informací a aniž by jejich vyzrazení nebo zneužití mohlo způsobit vážnou újmu zájmu České republiky a tím, že jako původce vyznačil stupeň utajení „Tajné“ na dokumentu evidovaném pod č.j. T14/2022-OST-OLP, aniž by vyzrazení nebo zneužití informací v tomto dokumentu obsažených mohlo způsobit vážnou újmu zájmu České republiky.

V rámci správního řízení se účastník řízení na výzvu Úřadu k věci vyjádřil, a to jak při ústním jednání, kdy nahlédl do správního spisu, tak i v písemné formě. K projednávání věci na výzvu Úřadu poskytl své vyjádření též *[redacted]*, ředitel odboru legislativního a právního účastníka řízení.

Úřad v průběhu správního řízení shromáždil a do správního spisu založil předmětné dokumenty, jakož i další relevantní dokumenty.

Úřad následně dospěl k závěru, že skutkový stav byl dostatečně zjištěn, že disponuje podklady pro rozhodnutí ve věci a účastník řízení bylo umožněno seznámit se se spisovým materiálem. Následně vyhodnotil veškeré podklady v souladu s § 3 a § 50 odst. 3 správního řádu a dospěl k závěru, že jednání účastníka řízení naplnilo všechny formální znaky skutkové podstaty výše uvedeného přestupku.

Jak již bylo výše uvedeno, Úřad dne 27. listopadu 2023 pod č.j. 9116/2023-NBÚ/80 rozhodl o tom, že účastník řízení je vinen ze spáchání přestupku podle § 153 odst. 1 písm. g) zákona a uložil mu pokutu ve výši 30.000,- Kč. Uvedeného přestupku se účastník řízení dopustil tím, že jako původce vyznačil stupeň utajení „Tajné“ na dokumentech původně evidovaných pod č.j. T15/2022-OST-OLP a T16/2022-OST-OLP, aniž by byly informace v nich obsažené uvedeny v seznamu utajovaných informací a aniž by jejich vyzrazení nebo zneužití mohlo způsobit vážnou újmu zájmu České republiky a tím, že jako původce vyznačil stupeň utajení „Tajné“ na dokumentu evidovaném pod č.j. T14/2022-OST-OLP, aniž by vyzrazení nebo zneužití informací v tomto dokumentu obsažených mohlo způsobit vážnou újmu zájmu České republiky.

V odůvodnění rozhodnutí o přestupku Úřad mj. uvedl, že účastník řízení svým jednáním spočívajícím v nesprávné klasifikaci informací obsažených v předmětných dokumentech a v nesprávném vyznačení stupně utajení „Tajné“ na rozhodnutích prezidenta republiky o abolicí, dokumentech původně evidovaných pod č.j. T15/2022-OST-OLP a T16/2022-OST-OLP, které neobsahovaly žádné utajované informace, a na dokumentu adresovaném předsedovi vlády ČR, dokumentu původně evidovaném pod č.j. T14/2022-OST-OLP, který obsahoval utajované informace stupně utajení „Vyhrazené“, porušil zájem státu na dodržování povinností v oblasti ochrany utajovaných informací.

Dále Úřad podotkl, že vedle zájmu na ochraně utajovaných informací stojí zájem společnosti na kontrole veřejné správy, kdy mohou být neutajované informace, v souladu s právními předpisy, zejména se zákonem č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, zpřístupňovány veřejnosti. V daném případě spatřil Úřad společenskou škodlivost v tom, že informace, které neměly být utajovány (rozhodnutí prezidenta republiky o abolicí), tak byly vyloučeny z okruhu informací, u kterých by přicházelo v úvahu posouzení, zda existuje právo na jejich poskytnutí veřejnosti v souladu se zákonem č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů.

Při určení druhu správního trestu Úřad postupoval v souladu s § 37 zákona o přestupcích a přihlédl zejména k povaze a závažnosti přestupku podle § 153 odst. 1 písm. g) zákona a ke všem polehčujícím a přitěžujícím skutečnostem.

Úřad v odůvodnění rozhodnutí o přestupku zdůraznil, že škodlivost jednání účastníka řízení spatřuje především v tom, že účastník řízení jako orgán veřejné správy postupoval v rozporu s povinnostmi, které mu jako orgánu veřejné správy právní řád České republiky ukládá. Podle Úřadu by účastník řízení jako orgán veřejné moci měl být přitom z podstaty garantem dodržování povinností stanovených právními předpisy. Pokud jde o škodlivý následek konání účastníka řízení, dle Úřadu byl ohrožen zájem státu na tom, aby byly jako utajované informace označeny pouze takové informace, které naplňují zákonné definiční znaky utajované informace, aby byla dodržována administrativní bezpečnost, jejímž prostřednictvím je zajišťováno formální vyznačení údajů na utajované informaci a z toho plynoucí zřejmá a příslušná úroveň ochrany utajovaných informací ve vztahu ke stanovenému stupni utajení a rovněž v tom, že došlo k narušení rovnováhy mezi přístupem k utajovaným informacím a informacím, které utajovány nejsou, a mohou tak být za určitých podmínek poskytnuty veřejnosti.

Úřad dále podotkl, že k založení odpovědnosti za přestupek podle § 153 odst. 1 písm. g) zákona není vyžadováno zavinění. K odpovědnosti za uvedený přestupek je postačující skutečnost, že došlo

k porušení povinností stanovených zákonem, resp. k naplnění skutkové podstaty daného přestupku, jehož spácháním byla porušena pravidla zajišťující ochranu utajovaných informací.

Úřad uvedl, že na základě podkladových materiálů, zejména vyjádření účastníka řízení a údajů z jednacího protokolu, v dané věci rovněž vyloučil, že by se jednalo o exces ze strany jednotlivce.

Jako přitěžující okolnost Úřad zhodnotil, že za účastníka řízení od samého počátku jednaly osoby, které mají přístup k utajovaným informacím, jsou pravidelně proškoleny podle zákona a mají si být svých práv a povinností vědomy.

Jako polehčující okolnost byla Úřadem shledána skutečnost, že se jedná o první takové zjištěné pochybení ze strany účastníka řízení. Úřad rovněž přihlédl k aktivnímu přístupu účastníka řízení po celou dobu správního řízení. Ve prospěch účastníka řízení byla zohledněna také skutečnost, že v průběhu správního řízení došlo ze strany účastníka řízení k odstranění pochybení.

Výše pokuty byla Úřadem určena v souladu s § 2 správního řádu a odpovídá okolnostem daného případu. Úřad poznamenal, že ve své rozhodovací praxi vždy bere v potaz zásadu legitimního očekávání, která ukládá správnímu orgánu brát na zřetel, aby při rozhodování skutkově shodných anebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly. K tomuto Úřad konstatoval, že tento případ je první svého druhu, který Úřad řeší, ve své praxi se doposud neseťkal se skutkově shodným či podobným případem.

Úřad dále uvedl, že přestože za uvedený přestupek může být uložena pokuta až do výše 300.000,- Kč, tak se s ohledem na výše uvedené polehčující okolnosti rozhodl uložit účastníku řízení pokutu na spodní zákonné hranici. Úřad podle svých slov upřednostnil zejména preventivně výchovnou funkci právní odpovědnosti a dospěl k závěru, že ukládaná pokuta je přiměřená a odpovídající okolnostem.

Rozhodnutí o přestupku, které bylo účastníku řízení odesláno prostřednictvím veřejné datové sítě do datové schránky, mu bylo doručeno dne 27. listopadu 2023.

II. Rozklad

Proti rozhodnutí o přestupku uplatnil účastník řízení rozklad, který podává k naplnění povinnosti řádného hospodáře pouze proti výroku III. napadeného rozhodnutí, jímž se účastníku řízení ukládá pokuta.

Účastník řízení v rozkladu uvádí, že po 15. březnu 2023 přistupoval k řešení problému aktivně a že z jeho strany došlo k odstranění konstatovaného pochybení ještě před tím, než vůbec bylo jakékoli správní řízení ve věci předmětného přestupku zahájeno. Konkrétně účastník řízení uvádí, že přestupkové řízení bylo zahájeno dne 24. srpna 2023, avšak k nápravě z jeho strany došlo již dne 2. června 2023, kdy byla provedena rekvalifikace stupně utajení. Podle tvrzení účastníka řízení tak přestupkové řízení fakticky proběhlo až ex post, tedy že byl projednáván stav, který byl aktivně ze strany účastníka řízení odstraněn ještě dříve, než vůbec došlo k zahájení přestupkového řízení. Účastník řízení dále uvádí, že nejenom, že aktivně přistupoval v rámci předmětného přestupkového řízení k objasňování historického skutkového stavu, ale ještě před samotným jeho zahájením o své vlastní vůli a v souladu se zákonem přistoupil k nápravě.

V rozkladu účastník řízení dále uvádí, že nepochybně správně uvážení a odůvodnění napadeného rozhodnutí ve vztahu ke stanovení výše pokuty, je ale toho názoru, že s ohledem na jeho aktivní zapojení do řešení dané přestupkové situace, kdy došlo k nápravě ještě před samotným zahájením správního řízení, by mělo být upuštěno od uložení pokuty, neboť s ohledem na okolnosti spáchání přestupku (předcházející administrativou účastníka řízení, se kterou byl ukončen pracovní poměr a veškerá spolupráce) bylo již samotné projednání a řízení před NBÚ postačující k nápravě. V případě, že by nebylo upuštěno od pokuty možné, žádá účastník řízení o snížení pokuty.

Účastník řízení v rozkladu upozorňuje na specifické okolnosti spáchání přestupku spočívající v tom, že napadeného jednání se dopustila předcházející administrativa účastníka řízení.

III. Řízení o rozkladu

Úřad, jakožto správní orgán prvního stupně, neshledal podmínky pro postup podle ustanovení § 87 správního řádu a v souladu s ustanovením § 88 odst. 1 správního řádu předal spis se svým stanoviskem orgánu rozhodujícímu o rozkladu.

Spisový materiál byl spolu s podaným rozkladem předložen rozkladové komisi, která ve svém návrhu na rozhodnutí o rozkladu ze dne 23. ledna 2024, č.j. 691/2024-NBÚ/07 řediteli Úřadu doporučila, aby rozklad zamítl. Podle rozkladové komise k naplnění skutkové podstaty přestupku beze vší pochybnosti došlo, přičemž na věci z právního hlediska nic nemění, jestliže v průběhu řízení došlo ke změně v personálním obsazení účastníka řízení. Rozkladová komise rovněž uvedla, že neshledala důvody pro snížení pokuty za přestupek, která byla uložena na samé dolní hranici zákonné sazby.

Nejprve jsem zkoumal, zda byly splněny zákonné podmínky pro podání rozkladu, a shledal jsem, že tomu tak včasným podáním bylo. Napadené rozhodnutí bylo účastníku řízení doručeno dne 27. listopadu 2023 a rozklad byl doručen do datové schránky Úřadu dne 12. prosince 2023.

Poté jsem posuzoval, zda je rozklad důvodný.

Zabýval jsem se veškerými podkladovými materiály, které byly shromážděny, a to včetně tvrzení účastníka řízení v podaném rozkladu a v usnesení rozkladové komise. Zjišťoval jsem, zda bylo v průběhu řízení postupováno v souladu s obecně závaznými právními předpisy. Posuzoval jsem rovněž, zda byl v řízení úplně a přesně zjištěn stav věci v rozsahu nezbytném pro rozhodnutí a zda Úřad údaje shromážděné v řízení po právní stránce správně vyhodnotil.

Po přezkoumání napadeného rozhodnutí v plném rozsahu jsem rozhodl tak, jak je ve výroku uvedeno.
Rozklad není důvodný.

Konstatuji, že napadené rozhodnutí obsahuje předepsané náležitosti, že postup Úřadu předcházející napadenému rozhodnutí, včetně způsobu, jakým si Úřad opatřil podkladové materiály, byl v souladu se zákonem.

Vzhledem ke skutečnosti, že účastník řízení v rozkladu nerozporuje zjištěný skutkový stav, plně odkazuje na napadené rozhodnutí, s nímž se beze zbytku ztotožňuje. Nadále se tedy budu v odůvodnění tohoto rozhodnutí - s ohledem na obsah námitek uplatněných účastníkem řízení v rozkladu - zabývat toliko otázkou uložení sankce za předmětný přestupek, tedy uložení pokuty a její výší.

K námitce účastníka řízení, že po 15. březnu 2023 přistupoval k řešení problému aktivně a že z jeho strany došlo k odstranění konstatovaného pochybení ještě před tím, než vůbec bylo jakékoli správní řízení ve věci předmětného přestupku zahájeno, uvádím, že samotné přestupkové řízení bylo sice zahájeno dne 24. srpna 2023, tomu však předcházely úkony provedené v souladu s § 137 odst. 1 správního řádu, které byly započaty již v únoru 2023. Podezření na možné spáchání přestupku vyvstalo na základě informací uveřejněných v článku ze dne 3. února 2023 na adrese www.seznamzpravy.cz pod názvem „Hrad utajil Zemanův dopis, který měl zajistit beztrestnost Mynářovi“. Konkrétní kroky ke zjištění skutkového stavu započal Úřad dne 7. února 2023 vyzváním účastníka řízení k podání vysvětlení. Další úkony, které proběhly před zahájením přestupkového řízení jsou podrobně popsány v napadeném rozhodnutí.

Z uvedeného plyne, že ke zjednáání nápravy přistoupil účastník řízení až po upozornění ze strany Úřadu. Uvedenou skutečnost potvrzuje i vyjádření ze dne 6. června 2023, evidované pod č.j. 4583/2023-NBÚ/80, ve kterém bezpečnostní ředitelka účastníka řízení mimo jiné uvádí: „Na výzvu NBÚ č.j.: 2834/2023-NBÚ/80, sp. zn.: 80-22063/2023 a NBÚ č.j.: 3876/2023-NBÚ/80, sp. zn.: 80-79936/2023, k podání vysvětlení, sděluji, že na základě podnětu a po metodické konzultaci NBÚ bylo provedeno přezkoumání informací vedených pod č.j.: T 14/2022-OST-OLP, T 15/2022-OST-OLP, T 16/2022-OST-OLP dle ustanovení § 22 odst. 4 zákona a jak zákon ukládá původci, byla provedena změna stupně utajení předmětných informací tak, aby stupeň utajení odpovídal požadavku zákona a příslušné položce seznamu utajovaných informací.“ V uvedeném odkazují na utajovaný Protokol o přezkoumání důvodů pro utajení určených informací, evidovaný pod č.j. V431/2023-NBÚ/80.

K námitce účastníka řízení, že s ohledem na jeho aktivní zapojení do řešení dané přestupkové situace, kdy došlo k nápravě ještě před samotným zahájením správního řízení, by mělo být upuštěno od uložení pokuty, neboť s ohledem na okolnosti spáchání přestupku (předcházející administrativou účastníka řízení, se kterou byl ukončen pracovní poměr a veškerá spolupráce) bylo již samotné projednání a řízení před NBÚ postačující k nápravě, a k žádosti účastníka řízení o snížení pokuty v případě, že by nebylo upuštěno od pokuty možné, uvádím, že aktivní účast účastníka řízení byla zohledněna již v samotném rozhodnutí při stanovení výše pokuty. Stejně tak Úřad přihlédl ke skutečnosti, že v průběhu správního řízení došlo ze strany účastníka řízení k odstranění pochybení.

Pokud jde o argumentaci účastníka řízení týkající se specifických okolností spáchání přestupku spočívající v tom, že napadeného jednání se dopustila předcházející administrativa účastníka řízení, si dovoluji zdůraznit, že předmětného přestupku se může dopustit jen právnická osoba nebo podnikající fyzická osoba, která má přístup k utajované informaci, nebo orgán státu. V tomto případě jde protiprávní jednání k tíži orgánu státu. Jak je uvedeno v napadeném rozhodnutí, na základě podkladových materiálů, zejména vyjádření účastníka řízení a údajů z jednacího protokolu, Úřad v daném případě vyloučil exces jednotlivých fyzických osob. Navíc je třeba znovu připomenout, že za účastníka řízení od samého počátku jednaly osoby, které mají přístup k utajovaným informacím, jsou pravidelně proškoleny podle zákona a mají si být svých práv a povinností vědomy.

Za spáchání předmětného přestupku lze podle § 153 odst. 2 písm. a) zákona uložit pokutu až do výše 300.000,- Kč. Účastník řízení nesprávně vyznačil stupeň utajení „Tajné“ na třech dokumentech, přičemž dva dokumenty neobsahovaly žádné utajované informace a jeden dokument obsahoval utajované informace stupně utajení „Vyhrazené“. Vzhledem k tomu, že účastník řízení neoprávněně postupoval ve třech případech a dokumenty označil stupněm utajení „Tajné“, tedy druhým nejvyšším stupněm

utajovaných informací, a opakovaně tak nepostupoval při klasifikaci utajovaných informací podle závažnosti případného poškození nebo ohrožení zájmu České republiky, mohla by být uložena pokuta i v rámci horní zákonné hranice. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí je patrné, že Úřad důkladně zvážil všechny okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch účastníka řízení, zohlednil polehčující okolnosti a uložil tak účastníku řízení pokutu na spodní zákonné hranici. Se závěry Úřadu týkajícími se uložené sankce, která zcela naplňuje preventivně výchovnou funkci právní odpovědnosti, se plně ztotožňuji. Konstatuji, že důvody pro snížení pokuty jsem neshledal; uloženou pokutu považuji za přiměřenou a odpovídající okolnostem případu.

Závěrem lze tedy shrnout, že žádný z argumentů, které účastník řízení v podaném rozkladu uvedl, není důvodem pro změnu napadeného rozhodnutí.

Vzhledem k výše uvedenému jsem rozhodl tak, jak výše uvedeno.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí se podle ustanovení § 91 odst. 1 správního řádu nelze dále odvolat (podat rozklad).

Proti tomuto rozhodnutí je možno podat žalobu k příslušnému krajskému soudu rozhodujícímu ve věcech správního soudnictví dle zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (Městský soud v Praze), a to do 2 měsíců ode dne doručení písemného vyhotovení rozhodnutí.

Bc. Jiří Lang v.r.
ředitel Národního bezpečnostního úřadu
elektronicky podepsáno

